(SRI SUBASH ASTHURE)

Tahsildar and when some foreign dignitaries and Taluk President were discussing they entered the room. Under these circumstances the police chargesheeted them under section 353. They are not satyagrahis.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೂಲಿಗಳು ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೇಳಲು ಬಂದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗ್ಯಾಂಬ್ಲಿಂಗ್ ಎಂದು ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ? ಇದು ಯಾವ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವೇ ಹೋಗಿ ಖುದ್ದು ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಅವರು ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂಬಳ ಕೇಳುವುದೇ ತಪ್ಪೇನು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸಲು ನಮಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕು ಅದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಹುದು. ಆದರೆ ದೇವರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ದೇವರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ನೀವೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ಹೇಗೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿರುವ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಿ.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—There is no need for us to exercise our minds on this matter. The Hon. Chief Minister has given an assurance to this House that all matters will be looked into and wherever relief is necessary it would be given.

MADAM SPEAKER.—We will go to the next item. Discussion on Demands for Grants. Hon. Minister for Health to move the demands.

Budget Estimates for 1973-74—Demands for Grants

Demand No : 18—Medical Public Health and Family Planning

SRI H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—Madam Speaker, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

> "That a sum not exceeding Rs. 26,48,61,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No : 18 Medical, Public Health and Family Planning."

MADAM SPEAKER.—Motion moved :

> "That a sum not exceeding Rs. 26,48,61,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of march 1974, in respect of Demand No 18 Medical, Public Health and Family Planning."

MADAM SPEAKER.—Hon. Member Sri Kagodu Thimmappa to initiate the discussion.

† ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ರೋಗ ಬರುವುದು ಜಾಸ್ತಿ ಎಂಬತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಳೆದ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಬರಗಾಲಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ರೋಗರುಜಿನಗಳು ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಾದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ 500 ರಿಂದ ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಜನರು ಔಟ್-ಪೇಸೆಂಟ್ ಆಗಿ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್-ಪೇಸೆಂಟ್ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಬೌರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಡೀನ್ ಮತ್ತು ವೈಸ್-ಡೀನ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಬೆಡ್‌ಷೀಟ್ ಬೇಕಾದರೂ ಡೀನ್ ರುಜು ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕು. ಪೇಪರ್, ಇಂಕ್ ಬೇಕಾದರೂ ವೈಸ್-ಡೀನ್ ರುಜು ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಆಡಳಿತದ ಕಡೆಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವೈದ್ಯಕೀಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ದರ್ಜೆಯ ಅಥವಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ದರ್ಜೆಯ ಅಥವಾ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರ್ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆ ಕೆಲಸದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಕೇವಲ ರೋಗಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಇರುತ್ತದೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಬಂದು ಹತ್ತು ಬೆಡ್‌ಸೀಟುಗಳನ್ನು ರುಜು ಹಾಕಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಒಂದೊಂದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲಿಸ್ಟ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಎರಡು ಮೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದಕಾರಣ ಈ ತಜ್ಞರನ್ನು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಿಟ್ಟು ಆಡಳಿತದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕೊಡುವ ಹಣ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟದಿರಬಹುದು. ಜನರಿಗೆ ಸರ್ವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗದಿರಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಆಡಳಿತದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಇಂದು ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಮೆಗ್ಗಾನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಒಬ್ಬ ಜವಾನನ ಪೆನ್‌ಷನ್ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ತಜ್ಞರಿಂದ ಕೂಡಿದಂತೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ದಿನನಿತ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರೇನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇವುಗಳು ಏನಾದರೂ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಲು 6 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ)

ರುವ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಎಕ್ಸ್‌ರೇಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ ರಿಪೇರಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದರ ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಈ ಯಂತ್ರಗಳು ಕೊಳೆಯುತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ರಿಪೇರಿಯಾಗುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಿಯಮವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ಇಂದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಈ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತತ್ವಶಃ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಸಹ ಯಾವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲವೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕಟ್ಟಡ ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

2-30 P.M.

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 15 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಔಷಧಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಔಷಧಿಯ ಬೆಲೆ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಶೇಕಡಾ 20-25 ರಷ್ಟು ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಈಗ ಅದನ್ನು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇವೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ 5 ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ವಾರ್ಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದವನು ಅಲ್ಲಿ ಗುಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಔಷಧಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕುದಿವಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸವಲತ್ತು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೋ, ಛತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೋ, ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿಯೋ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೀನು ಕೆಲವಾರು ದಿವಸ ಖಾರವನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಔಷಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಪಥ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೇ ಖಾರವನ್ನು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ 3-4 ದಿವಸ ಇದ್ದು ಔಷಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಗುಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವನು ವಾಪಸ್ಸು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 5 ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಇರುವಂತಹ ಒಂದು ವಾರ್ಡನ್ನು ತೆರೆಯತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ

ವರದಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವಂತಾಗಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ 5 ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಇರುವಂತಹ ಒಂದು ವಾರ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ 6 ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ 15 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 10-15 ಮೈಲಿ ಪ್ರದೇಶ ಹೋದರೂ ಕೂಡ 15 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 15 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಅಳತೆಕೋಲನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿಯಿಂದ ಮಂಗಳೂರುವರೆಗೆ 25 ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋದರೂ 15 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ 15 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೂ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ 600 ಜನ ವೈದ್ಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನ ವೈದ್ಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ.ಎಷ್ಟು ಜನ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಅವನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಪದವೀಧರನಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವನ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಇರುತದೆ. ಕಳೆದ 2--3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೀಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ದಾವಣಗೆರೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 100 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಸೀಟನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಕಡಿಮೆ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟು ಸೀಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಸಜೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತರಹ ಆಗಬಾರದು. ಈಗ ದಾವಣಗೆರೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 100 ಜನ ಹುಡುಗರನ್ನು ಹಾಕುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ 200-300 ಜನ ಹುಡುಗರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಬೆಡ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಫೆಸಿಲಿಟಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆದ್ದರಿಂದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ನೀವು ನೌಕರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೋ, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಅಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಒಂದು ಅವನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲವೇ ಅವನು ಸ್ವಂತ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ನೀವು ಬಹಳ ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಡಿಗ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆ ಒಂದನ್ನೇ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಾರದು. ಅದಲ್ಲದೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೈದ್ಯರು ಪದವಿ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಸಬನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಣವಂತರು ಮತ್ತು ಹಣದ ಸಂಚಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಚಾರ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಸಹ ಕಡಿಮೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಷಾರಾಗಬೇಕು, ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ 5-6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವನು ಸ್ವಂತ ಹಣದಿಂದ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ತಾವು ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಅಡ್ಮಿಷನನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅದಲ್ಲದೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ನೀವು 600 ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಯಾರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪದ್ಧತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ 600 ಜನರಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೇ ಜಾತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ನನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಆ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಈ ಮನೆಯ ಟೇಬಲಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ನೋಡದೆ ಬರೇ ವದಂತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮಂಥವರು ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಾವು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಬರೇ ವದಂತಿಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತೀರೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಸಹ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಏನೇನು ನೇಮಕಗಳು ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ನನಗೆ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಯಾವ ಜಾತಿಯವನು ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಬರೇ ಗುಮಾನಿ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಅನ್ಯಾಯ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವ್ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಆಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ, ಸೆನ್ಸಸ್ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಎನ್ಯುಮರೇಟ್ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಕೇವಲ ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ. ಬಾಕಿ ಜಾತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವ್ಯಾಕೆಯ ಸತ್ಯ ಇದ್ದರೆ, ನಾನು ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಗೂ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಜಾತಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿ ಎಂದು ಹಾಕಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಹಲವರು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾವ್ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವುದು ಮನುಷ್ಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಜಾತಿ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಡಿ ದೇವೆಗೌಡ,—ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲದೆ ಬರೇ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಾರದು. ಈಗ ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಅಡ್ಮಿಶನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಎಸ್.ಸಿ.ಎಸ್.ಟಿ.ಗೆ ರಿಸರ್ವೇಶನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ದಾವಣಗೆರೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 50 ಸೀಟನ್ನು ಯಾರು ಕಾಸನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಸಿ.ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೀವು ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು ಎಂದು ಸಂಶಯ ಪಟ್ಟರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲವರ ಹತ್ತಿರ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಇಂಥ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಬಂದಂಥ ವದಂತಿ ಸತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀರಾಮ ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಗಸ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಮಾತಿಗೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಅದು ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಪದ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವುದು ಈಗ ನಾನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮ ಅಪಾದನೆ ಬಂತು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತರ್ಕ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದರೂ ಸೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಂಥ ಅನುಮಾನ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ನಾವು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸೀಜರ್ಸ್ ವೈಫ್ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ ಒಂದು ಅನುಮಾನಕ್ಕೂ ಎಡೆ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ತಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವನ್ನೂ ಪಡಬೇಡಿ. ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕವನ್ನು ಓದಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಿಗೆ ಕೆಲವಾರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೇ ಆಗಲೀ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮುಂದೆ ಓಟುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜಾತೀಯ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆನೆಂದರೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ನಾನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಓಟು ಗಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಇರಬಹುದು. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗರು, ಕುಂಬಾರರು ಬಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅಗಸರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಹೇಳಿದ, ನಮಗಿಂತ ಕೊನೆಗೆ ಪಾಸ್ ಆದವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು, ಅವನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೇ ನನಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ಈಗಿನ ಕಾಲವಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರ ಪ್ರಭಾವ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೇವಲ 6 ತಿಂಗಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದು. ನಿಮಗೆ ಬೇಡ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾಳೆಯಿಂದಲೇ ಟೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ.ಗೆ ಹೋಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸ ತಪ್ಪು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನ, ನಿಷ್ಠೆ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಅತೃಪ್ತಿಗಳು ಇವೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ನೌಕರರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ದೇಶನ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನ ಪ್ರಕಾರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಬಡ್ತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ಸ್ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇವೆ. ಗೊಂದಲಗಳು ಇವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಿಳಿದುಬಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗುವವರೆಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದೆರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪ್ರಭಾವಯುತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮುಖ ನೋಡಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು, ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕಡಿಮೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಆ ಲಿಸ್ಟ್ ಕೊಡಿ,

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಎಗ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಬೇಕು,

ಈಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಒಂದು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಿಗಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಒಂದು ಜಾತಿಯವರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಜಾತಿಯವರೇ ಅವರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ತೋರಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರವರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಜಾತಿಯವರನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಜಾತಿಯ ಇದೊಂದು ಪಿಡುಗು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೋಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ನೋವು ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದಾವಣಗೆರೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಜನ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವು ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಆಗಲಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅದು ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ಅದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಬಾಪೂಜಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಗವರ್ನಿಂಗ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು. ನಾವು ಮಾಡಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಛೇರ್‌ಮನ್ನರಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ 50 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಛೇರ್‌ಮನ್ ಅವರೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅಲ್ಲಿನ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ತಾವೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರದು ವಿತಂಡವಾದ ಬಹಳ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿನ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಅವರ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಧು ಲಿಂಗಾಯಿತರನ್ನೇ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆತನು ದಕ್ಷನಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ, ಯೋಗ್ಯವಂತನಾಗಿದ್ದರೆ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಜಾತೀ ಆಧಾರದ ಮೇಲೇ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ಯಾವ ಜಾತಿಯವರನ್ನೂ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕವನು ಲಿಂಗಾಯಿತರೇ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಜಾತೀ ಒಂದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೇ ಆತನನ್ನು ಡಿಸ್‌ಕ್ವಾಲಿಫೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಜಾತೀ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಕ್ವಾಲಿಫೈ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಷ್ಟೇ ಬೇರೆ ಕ್ವಾಲಿಫೈ ಆಗಿರತಕ್ಕವರು ಇದ್ದರೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ?

3-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರ ಕನ್ನಡಕದ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಗಿದೆ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಕನ್ನಡಕದ ಬಣ್ಣ ಎಂದೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕನ್ನಡಕದ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ಏನೇ ಹೇಳಿ ತಿಪ್ಪರಲಾಗ ಹಾಕಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದೇನು ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ? ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರ ನಡುವೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಓಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಒಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಆಗಲೇಬೇಕಲ್ಲವೇ ? ಈಗ ನಾನು ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಲೋಪದೋಷಗಳು ತಲೆಹಾಕಿದ್ದವೋ ಅವುಗಳು ಮತ್ತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣದಿರಲಿ,

(ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ)

ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಇವರು ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರು ಇವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ; ಇವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಖಾಸಗೀ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಇದೇ ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರು ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸೀಟಿಗೂ 50 ಸಾವಿರ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಅವು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹರಾಜಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ದಿವಸ ಹಾಗೆ ಯಾರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರೇ ಆ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಆ ರೋಗವೇನೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಳೀ ಒಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು, ಒಬ್ಬ ಬಲವಾದ ಜಟ್ಟಿ ಒಂದು ಕವಡೆಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಎಸೆದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಹಣದ ರಾಸಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೊಂದು ಆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಕೊಡುವಾಗುತ್ತ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಹಿಡಿತ ಈ ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಆದರೆ ಅವರು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೀಟುಗಳು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹರಾಜಾಗುವುದನ್ನು ಹತ್ತಿಕಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹರಾಜಿನ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಮಗೆ ಈ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯಾರನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ತಪ್ಪಲಿ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಣಿಪಾಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದು ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅತ್ತ ಖಾಸಗೀ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತ ಇರುವುದು ಎರಡೂ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ಪರದೇಶದಿಂದ ಜನರು ಬಂದು ಮಣಿಪಾಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಬಡಜನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಒಂದೇ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಬೆಸ್ಟ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಬೆಸ್ಟ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಬಲ್ಲೆ...

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ದರೋಡೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಈ ದಿವಸ ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರು ಹಣಕ್ಕೆ ಗುಲಾಮರಾಗಿರಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಅವರು ಸಮಾಜವಾದದ ತಿರುಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅದನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ಸತ್ಯವಿರಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಇವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಕಟ್ಟಕಡೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಖಾಸಗೀ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಮಣಿಪಾಲದ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಸೀಟಿನ ಹರಾಜನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲಿ. ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಗಲೇಬೇಕು. ಲಾಭಕೋರರ ಕೈಲಿ ಇಂಥಾ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀಟಿಗೆ 30 ಸಾವಿರ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಡವರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದೇ ಬೇಡ ಎಂದಾಯಿತು. ಯಾರಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಇದೆ ಯಾರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ದೋಚಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಆ ವಿದ್ಯೆ ಇರುವುದೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಈ ಸಮತಾವಾದವಾದರೂ ಏನು ! ಇದು ಎಂಥಾ ಸಮತಾವಾದ ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯೋಣವೇ ಅಥವಾ ಈ ಖಾಸಗೀ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯೋಣವೇ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮುಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೋಟಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬಾರದು ಅನ್ನುವುದು ಅವರ ಅಭಿಲಾಷೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಖಾಸಗೀ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಮುಟ್ಟುಹಾಕಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ, ಅವುಗಳು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಹರಾಜ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಕ್ತ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಲೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತಮಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಖಂಡಿತ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಳೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಎಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಟೈಂ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಕು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಲಗಾಮು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಿದೆ, ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಣಿಪಾಲ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಲಗಾಮು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಾನು ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದೇಕೆ ಆಗಬೇಕು ! ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಆಸೆ. ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಬೇಕು. 5 ಗಂಟೆಗೆ ಅವರು ಜವಾಬು ಕೊಡುವರು. ಈಗ ಮಾತನಾಡುವವರು 12 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು (ಶಾಂತಿನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಏನಿದೆ ಜನಾರೋಗ್ಯ, ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮುಂತಾದ್ದು ಅದನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಂತೋಷವಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಿಂದೇನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಈಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಹಿಂದೆ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಈ ಚಾಲ್ತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 26 ಕೋಟಿ 67 ಲಕ್ಷದ 21 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಸರಕಾರಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸರಕಾರ ಬಡವರ, ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಈ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತರಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅಂದರೇ (1) ಕ್ಯುರೇಟಿವ್ (2) ಪ್ರಿವೆಂಟಿವ್ ಮತ್ತು (3) ಪ್ರಮೋಷನಲ್ ಎಂಬ ಮೂರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಹಣದ ಅಭಾವವಿದೆ, ವೈದ್ಯರ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಡ್ ಸ್ಟ್ರೆಂಗ್ತ್ (Bed Strength) ಸುಮಾರು 28 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇದೆ, ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಬೆಡ್ ಇದೆ. ಕಾರಣವೇನು ?

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು)

ವೈದ್ಯರಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೂಡಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದು ಬಹು ಕಷ್ಟ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯರ ಅಳಿವು ಉಳಿವು ಅವರ ಕೈಲಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ವಾಪಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, "ಬ್ರೈನ್ ಡ್ರೈನ್" ("Brain Drain") ಆಗುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷವಿರುವುದು. ಟೆಕ್ನಿಕಲೀ ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಇರುವ ಪೀಪಲ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸೈಡ್ಸ್‌ಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಬಹುದು, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿವೆ. ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್, ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮುಂತಾದುವು ಇವೆ. ಆದರೆ ಇರುವುದು ಸಾಲದು. ಇವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ 18 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೊಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರಿದ್ದಾರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ 3 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೊಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಅನೇಕ ವೈದ್ಯರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೂರರಲ್ಲಿ 82 ಜನರು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸರಕಾರವೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇವ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ಮೈನಾರಿಟೀಸ್‌ಗೆ ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆತಿದೆ. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair).

ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಗುಣವಿರಬೇಕು, "ಡೆಡಿಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಸರ್ವಿಸ್" ("Dedication and Service") ಇದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮೆಡಿಕಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ (Medical Health University) ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವುದೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಂತಹ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಂದಾಚಾರದ ಕರಿಕ್ಯುಲಂ ಅಥವ ಸಿಲಬಸ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ (Rural based) ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಬಂದಮೇಲೆ ಐದಾರು ವರ್ಷ ಕಾಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಇರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸುಮಾರು 8 ವರ್ಷವಾದರೂ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಡಿಗ್ರಿ ಅಥವಾ ಡಿಪ್ಲೊಮ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾರಣ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವುಕಡೆ 18 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ 5 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೊಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರು ಇದ್ದಾರೆ, ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಡಾಕ್ಟರುಗಳಾಗಲು ಐದಾರು ವರ್ಷ ಬೇಕು. ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಕೊರತೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡಿದರೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ 92 ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೆಷ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು "ಬೆಡ್" (Bed) ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟು ವೈದ್ಯರು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಕಾಂಪೌಂಡರು ಅಥವಾ ನರ್ಸುಗಳಿಗೆ 15 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ರಿಫ್ರೆಷರ್ ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿದವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಡಾಕ್ಟರು ಬೇಕು, ಫಾರಿನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ

ಬಂದಿರುವ ಡಾಕ್ಟರು ಬೇಕು. ಈಗ ಅಲೋಪತಿ ಮತ್ತು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಎಂಬ ಎರಡು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಿವೆ. ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಡಾ. ಮೇಲ್ಕೋಟೆಯವರ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ, ಆಯುರ್ವೇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಯುನಾನಿ ಮತ್ತು ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲೋಪತಿ ಸಿದ್ಧ, ಆಯುರ್ವೇದ, ಇತರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳವರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ಜಾಗವಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ Laboratory ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೋಮಿಯೋಪತಿ, ಅಲೋಪತಿ, ಯುನಾನಿ, ಸಿದ್ಧ, ಯೋಗ,—ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ವೈದ್ಯಕೀಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಅವರು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಅಗ ಅವರಿಗೆ ಇಮೀಡಿಯಟ್ ರಿಲೀಫ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅಲೋಪತಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌ಗೆ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಪ್ರಕಾರ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಫೀಸ್ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಫೀಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಓದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲದೆ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಐದು ಇವೆ. ಇವು ಈಗ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗಾಗಿವೆ. ಹರ್ಬ್ಸ್, ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ Herboriam ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ. ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಆಯುರ್ವೇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಸ್ಕ್ವಿಟೋ ಕಂಟ್ರೋಲ್,-ಇದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಮಾಸ್ಕಿಟೋ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಏನು ಇದೆ ? ಅದು ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ; ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮಲೇರಿಯಾ ಇರ್‍ಯಾಡಿಕೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಫ್ಲಾನಿಂಗ್ ಆ ಬಗ್ಗೆ, ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆರತಿಗೊಬ್ಬಮಗಳು ಕೀರತಿಗೊಬ್ಬಮಗ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಈಗತಾನೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹತೋಟಿ ಮೀರಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು? Even nature is against us. ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ 'ಮರಣದ' ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಜನಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. 'ನಿರೋಧ' ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ರೇಡಿಯೋಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಿರೋಧ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು. ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ,. ಇದು ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಇದನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್ಸ್‌ಟ್ಯೂಟ್ಯೂಷನ್ಸ್‌ಗೆ ಹೇಳಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಮೊಬೈಲ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ಸ್. ಬರಗಾಲ ಈಗ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಮೊಬೈಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಅಲ್ಲದೆ. ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ಮೂಗು ಟ್ಯೂಬರ್‌ಕಿಲೋಸಿಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಟೆಡ್ ಇನ್ಸ್‌ಟ್ರುಮೆಂಟ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋದರೆ, ಕಂಪನಿಯವರೇ ಬಂದು ಇವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ 3-4 ತಿಂಗಳು ತಡವಾಗಬಹುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೆಷಿನರಿಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೆಕಾನಿಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ತಜ್ಞರುಗಳು ಬೋರ್ಡ ಆಫ್ ವಿಸಿಟರ್ಸ್ ಅಥವಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳು ಇವೆ. ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ವಿಸಿಟರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪವರ್ಸ್ ಸಾಲದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪವರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ವಿಸಿಟರ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು)

ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಅಭಾವ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ದಾನಶೂರ, ಜನೋಪಕಾರಿ, ಧರ್ಮಪ್ರಕಾಶ ಧರ್ಮಾತ್ಮ ಮುಂತಾದ ಟೈಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಟ್ಟಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಆ ತರಹ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತೆ. ನಮಗೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕನವರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಲೋಕಸೇವಾನಿರತ ಮುಂತಾದ ಟೈಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮನಿ ಹೊರ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೈಕರ್ನಾಟಕ

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ) —ಸನ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಬಾಬಿನ $26\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಥಮತಃ ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೈದ್ಯರುಗಳು. ಇವರುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವವರು, ಏನೂ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರು, ಹೋಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಜೀವಿನಿ ಕೊಡುವ ಬದಲು ವಿಷಕೊಡುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಟ್ರೇನಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಸಿಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು, ಮತ್ತು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವರನ್ನಾದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ತರಪೇತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸಚಿವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಮಾಡಿದಂಥ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಬೇಕು, ಮೋಟಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಬೇಕು, ಇಂಥ ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ? ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿಮಾನ ಇರುವ ವೈದ್ಯರನ್ನು ತರಪೇತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಲೋಪ ದೋಷ ಇದೆಯೆಂದರೆ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ ಎ ಎಂ ಎಸ್ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಸ್ಕೇಲ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಈ ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ನವರ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ದಮನ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಜೀವಿನಿ ಒದಗಿಸಿಂದತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 5-8 ದಿವಸ ಇಂಡೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಅವರಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಲವು ಏಜೆಂಟ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಣಿತರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಲೈಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೈರ್ ಆಗಿರುವ ಔಷಧಿಗೆ ಲೈಫ್ ಇರುವ ಚೀಟಿ ಅಂಟಿಸಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕಲ್ಲು ಸಿಮೆಂಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ

ಡಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ ಇಲಾಖೆ ಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸುವ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಟೆಲಿಫೋನ್ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಹರಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಫೋನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೋ ಇಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೂ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಗೆಳೆಯರು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಸಲಹಾಸಮಿತಿಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವುವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ವಿಚಾರ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹಾಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪುನರ್‌ನೇಮಕಮಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳು ಬೇಕು. ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪುರಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ತಾಲ್ಲೋಕು ಮಂಡಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರು ಆ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುಬೇಕು...

3-30 P.M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—They are there.

Sri H. S. SIDDAPPA.—In some place they are there but not in all places.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We are going to appoint.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರೀತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗ ಮತ್ತು ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ನಿವೃತ್ತಿಯೋಧರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಸೀಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ 2ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್‌ವೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಸಾಲದು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಯೋಧರಿಗೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ರಿಸರ್‌ವೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ತರಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಿವೃತ್ತಯೋಧರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್‌ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೋಕು ಮಟ್ಟದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಡೆಂಟಲ್ ಯೂನಿಟ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಇಲ್ಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅಚಾತುರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ ತಾಲ್ಲೋಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಡೆಂಟಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೋಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಡೆಂಟಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ತಕ್ಷಣ ಡೆಂಟಲ್ ಯೂನಿಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಡೆಂಟಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸಲಕರಣೆ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಚಾತುರ್ಯ ನಡೆದು ಇಂಥ ತಪ್ಪು ನಡೆದಿದೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಲೇರಿಯಾ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೋಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಡೂರು ಮತ್ತು ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಮಲೇರಿಯಾ ಇದೆ. ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15-20 ಸಾವಿರ ಜನ ಮಲೇರಿಯಾ ಪೇಷಂಟ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಮಲೇರಿಯಾ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನ ನರಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮನವಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಆಗತಕ್ಕ ವಾಹನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಒಂದು ವರ್ಷ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನೋಡಿದೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಯೂನಿಸೆಫ್ ವಾಹನ ಇತ್ತು. ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ನೋಡಿದೆ ಇನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಯಾವ ಯಾವ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೋ ತಕ್ಷಣ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ? ವಾಹನ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಡ್ರೈವರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರೇ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಹಳೆ ಚಕ್ರ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಬರ್‌ಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಂತಹ ವಾಹನ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತವೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಪ್ಲ್ಯಾನಿಂಗ್ ಆಪರೇಷನ್ ಯೂನಿಟ್ ತೆರೆಯುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅದು ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ಟೆಂಟ್ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ವಾಹನ ಬಂದು ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಆದರೆ ಹೇಗೆ! ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಚುರುಕುಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಜೀವಿನಿ ಪರ್ವತ ತರತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯಗಾರರಿಗೆ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಾಹನಗಳು ಇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಲ 6–7 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ. ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಾಹನ ಹೋದರೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ: ಯಾವ ಯಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವಾಹನಗಳ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಹಣ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ತರಿಸಿರಿ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಪೇಷಂಟ್ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಅಥವಾ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಪೇಷಂಟ್ ತಲೆಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರದಿಂದ ಹಿಡಿದು 20 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ ಅನೇಕ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್‌ನವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಲಾಯರ್ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ರೇಷನ್ ಪಡೆದು ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕವರು ಕುಕ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ರೇಷನನ್ನು ರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ರೆಫ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಡಿಪೋವಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಸೊಸೈಟಿ ಮುಖಾಂತರ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಬ್ರೆಡ್ಡಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತ ವೀಟ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅಷ್ಟು ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ ತಮ್ಮಮುಖಾಂತರ ಇಷ್ಟನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ನರ್ಸ್‌ಸ್, ಮಿಡ್‌ವೈಫ್‌ಮೇಲೆ ನರ್ಸ್ ಅಟೆಂಡರ್ಸ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವೇಕೆಂಟ್ ಇವೆ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಿಸು ಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಕ್ತಿ ಚಾತುರ್ಯವುಳ್ಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ನಾದಫ್ (ಶಿಗ್ಗಾಂ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಆರೋಗ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಂದು ಧವಾಖಾನೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಒತ್ತಾಯ ತಂದರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಸವಣೂರಿಗೆ ಪಿ. ಯಚ್. ಸಿ ಸೆಂಟರ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಖಾಯಿಲೆ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದು. ಯಾವ ಧವಾಖಾನೆಗೆ ಹೋದರೂ ನಮ್ಮ ಕಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಬೇರೆ ಧವಾಖಾನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸವಣೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಪಿ. ಹೆಚ್. ಸಿ. ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಗ್ಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಇದೆ. ಅದು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಜೀಪ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ದವಾಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅತ್ತ ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಒಂದು ಜೀಪ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದು ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ಪಿ. ಹೆಚ್. ಸಿ. ಸೆಂಟರ್ಸ್ ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದವಾಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಪಾಸ್ ಆಗಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ 1973-74 ನೇ ಸಾಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ದವಾಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ 1972-73ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದಂಥ ಔಷಧಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಪೂರೈಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳು ಸಿಕ್ಕದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಔಷಧಿಗಳೇ ಆ ದವಾಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟದೇ ಇರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ದವಾಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೊಬೈಲ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ 30 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಪಿ. ಹೆಚ್. ಸಿ. ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದವಾಖಾನೆಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಪಿಡೆಮಿಕ್ ಡಿಸೀಸಸ್ ಅಂದರೆ ಮಲೇರಿಯಾ ಕಾಲರಾ ಎದ್ದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಿನಿವರ್ಮ್ ರೋಗ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗಿನಿವರ್ಮ್ ರೋಗ ಹರಡದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಹೆಲ್ತ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗಿನಿವರ್ಮ್ ರೋಗ ಹರಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸಿಂಪರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಕಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗಿನಿವರ್ಮ್ ರೋಗ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಹೆಲ್ತ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸಿಂಪರಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಗಿನಿವರ್ಮ್ ರೋಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀಸರ್ಚ್ ವರ್ಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಔಷಧವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ (ಕೂಡ್ಲಿಗಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಟ್ಟಿರುವ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 26 ಕೋಟಿ 48 ಲಕ್ಷ 61 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 40 ಭಾಗ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ)

ಸುಮಾರು 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜನತೆಗೆ ತಲಾ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇರುವುದು. ಅವರ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಷಯದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅನೇಕ ರೋಗಿಗಳು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಕ್ಷಯದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾರೀಖು 1-4-1973 ರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಯುರ್ವೇದ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸವೂ ಕೂಡ ಅವರು ಗಿಡ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ಔಷಧಿ ಕೊಟ್ಟು ಜನತೆಯ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ 25 ಬೆಡ್ಸ್ ಇರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ತೀವ್ರವಾಗಿ, ಆರೋಗ್ಯದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಸಹ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು 1972—73ರ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಟರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೈಕಿ 13 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕುಷ್ಟರೋಗ ಹರಡಿದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 16.3 ರಷ್ಟು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 2.5 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಈ ಕುಷ್ಟರೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆದರಿಕೆ ಬರುವಂಥ ರೋಗ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 40 ಜನ ಕುಷ್ಟ ರೋಗಿಗಳು ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೂ ಕೂಡ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕುಷ್ಟರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಂಬಳಗೆರೆ ಅನ್ನುವ

ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಕೂಡ್ಲಿಗಿಯಿಂದ ಬಸ್ಸು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕು. ಆ ಬಸ್ಸಿನ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೇನೇ ಹೆದರುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕುಷ್ಟ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಕಂಟ್ರೋಲಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಒಂದನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಡಗಲಿ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಮಲ್ಲಾಪುರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಈ ಕುಷ್ಟ ರೋಗದ ಒಂದು ಕಂಟ್ರೋಲಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮತಿ ಮಡಿಮನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು)

ಇನ್ನು ಐದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕುಷ್ಟ ರೋಗ ನಿವಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಕುಷ್ಟರೋಗದ ಭಯವನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನತೆಗೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್ ರೇ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ, ಈ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಬಂದಿದೆ. ಎಂಟು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಇಲಾಖೆ ಈಗಾಗಲೇ 26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ 70—80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನ ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಬರುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರೋಗಗಳು ಒಂದು ಚಿಹ್ನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೋಷಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂಥ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾರಣದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ರೋಗಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆಂದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ 15 ಸಾವಿರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರೋಗರುಜಿನಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ 10 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗಾದರೂ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಮಾದರಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲ. ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಮಾದರಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಸರಿಯಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ತೆರೆದು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈಗಾಗಲೇ ತೆರೆದಿರತಕ್ಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಮಾದರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಆಗಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಖಾಸಗಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದಿಲ್ಲವಾದರೆ ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನ್ವಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪಿ. ಯು. ಸಿ. ಅಥವಾ ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಂದ ಬರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಸಮಾತವಾದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಿಂದಲಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಔಷಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ 25 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ದಂತ ವೈದ್ಯರು. ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಯೂನಿಟ್, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಜ್ಜಾದ ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರ್ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಹಾಗೂ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಇರುವ ವೈದ್ಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು, ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದಿರುವ ಹಾಗೂ ಸ್ಪೆಶಲೈಸೇಷನ್ ಪಡೆದಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಸೇವೆ ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸೇವೆಯೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ

ಪರಿಣಿತರಾದ ವೈದ್ಯರ ಸೇವೆ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

4-00 P. M.

ಮತ್ತೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರೆಯುವಾಗ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಬೆಡ್‌ಗಳಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಔಟು ಪೇಷಂಟುಗಳಿಗೆ ಇರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಬಡಜನರು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಒಂದು ದಿನ ತಂಗಲು ಈಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಇವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೇ ವಾಪಸು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಡ್‌ಗಳಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಡಜನಕ್ಕೆ ಅನೂಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಇಂತಹ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಇಲ್ಲವೇ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಆರು ಬೆಡ್‌ಗಳಿಗಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಬಹು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕು. ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲ್ಸುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬಡವರಿಗೂ ಇದರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರಕುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಾದೇಗೌಡ (ಬನ್ನೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಸರಕಾರ ಈ ಸಾಲಿನಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇದು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ, ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಉಪಕಾರ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ಉಪಕಾರ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಹೋಬಳಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಜನ ಎಂದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತರೇ ಇಲ್ಲವೇ ಬುದ್ಧಿವಂತರೇ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟು ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರೈವೇಟು ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಇಂದು ಸರಕಾರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಜನ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ 'ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಜನರ ಮನೋಭಾವವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಇಂತಹ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಜನರು ಸರಕಾರದ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಶೇಕಡಾ ಎಂಬತ್ತು ಭಾಗದವರು ಸರಕಾರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಕಡಿಮೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದೇ ಇಂದು ಸರಕಾರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಜನ ಹೆಚ್ಚು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮನೋಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ, ಇದನು ಬಹು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಇದು. ಇಂತಹ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸೇವಾ ತತ್ಪರರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು, ಇಂತಹ ಸೇವಾ ತತ್ಪರರನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬರುವಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಇಂತಿಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜು ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ ಉಳ್ಳವರಿಗಾಗಿ ಇಂತಿಷ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಾದೇಗೌಡ)

ಪರ್ಸೆಂಟೇಜು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಇಂತಹ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ ಉಳ್ಳವರನ್ನೇ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಂಪಾದನೆಯೇ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಮನೋಭಾವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬರುವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸೇವಾ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಕೊಲೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟು ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇದರಿಂದೇನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಸೇವಾವೃತ್ತಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಚಿವರು ಏನೋ ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಿಮ್ಮವರ ಕಡೆಯವರಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹವರನ್ನು ತಾವು ದೂರ ಇಡತಕ್ಕಂಥ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರ ಎಂಬುದು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಆದಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ದಲ್ಲಾಳಿಗಳಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಉತ್ತಮರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದುದು. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತಜ್ಞರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ನೀರಿಗೂ ಅಭಾವ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಾಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಭಾವ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಭಾವವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಾದಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಏನಾದರೂ ಅಡ್ಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಡಿಲಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ (ಶಿಕಾರಿಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸದ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನರು ಸರಿಯಾದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರೆಯದೆ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅನಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, 1961ರ ಸೆನ್ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲವು ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದರ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಎರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಗುಡ್ಡವಿರುತ್ತದೆ; ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 15 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. 10 ಸಾವಿರ ಅಥವಾ 8 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಅಥವಾ 3 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.—ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಂತಹಂತವಾಗಿಯಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗಿನ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ರೋಗಿಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಔಷಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು 15 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕಂಬೈಂಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ 10 ರಿಂದ 18 ಬೆಡ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬೇರೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬೆಡ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಗಾದವರಿಗೆ ಬೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಾಂಪೌಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿದ್ದರು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೆಡ್ ಸಿಗುವಂತಾಗಲು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬೆಡ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. 50 ಅಥವಾ 55ಕ್ಕಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಡಳಿತ ಇದ್ದಾಗ ವರ್ಲ್ಡ್ ಹೆಲ್ತ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನವರಿಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದರೂ ಸಹ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂತಹ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಡವರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಇರುವ ಜನರು ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸಬ್-ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಅನೇಕ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಂಬೈಂಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬೆಡ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಸ್ಥಳದ ಜನರು ವಂತಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಬರುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಳದ ಜೊತೆಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಫ್ಲಷ್-ಔಟ್ ಲ್ಯಾವೆಟರಿ ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಗಾಳಿ-ಬೆಳಕು ಬರಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಿಟಕಿಗಳು ಇರುವಂತಹ ಮನೆಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹಲವಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಡಾಕ್ಟರು ಮತ್ತು ನರ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ)

ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಯಾದಂತಹ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಗೇನಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ಕಡೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು 8—10 ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 4–5 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಲ್ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ನುರಿತ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರನ್ನು ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಹಣದ ಪ್ರಭಾವ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಆಡಳಿತ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾದರೆ 2—3 ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹಿಂದೆ ನೇಚರ್ ಕ್ಯೂರ್‌ಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಒಂದು ಮನ್ನಣೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೇಚರ್ ಕ್ಯೂರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಆರೋಗ್ಯಸಚಿವರು ಅವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಮಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆದರ್ಶದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಒದಗಿಸದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಶೋಚನೀಯ. ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚವಿಲ್ಲದೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನೇಚರ್‌ಕ್ಯೂರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ಆಯುರ್ವೇದ ಯೂನಾನಿ ಮುಂತಾದ ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೈದ್ಯರು ಅವರ ವೇತನ, ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಆ ಸಂಬಂಧ ಮನವಿಯನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು

ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಈಗ ಔಷಧಿಯ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷದಿ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಔಷಧಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮಹಾ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯರು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣತರು ಮತ್ತು ಅನುಭವವುಳ್ಳ ವೈದ್ಯರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಣತರಾದ ವೈದ್ಯರ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ರೊಟೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ಬೌರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಣತರಾದ ವೈದ್ಯರುಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೋರ್ಡ ಆಫ್ ವಿಸಿಟರ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ನೇಮಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ಆ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಫ್ಲೂ ಕಾಯಿಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಫ್ಲೂನಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ನನಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹೀಗೆ ಇದೆ.

ಉಣ್ಣಲು ಅನ್ನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಉಡಲು ಬಟ್ಟೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ–ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣದ ನೀರಿನ ಮಿಕ್ಸ್‌ಚರ್ ಬಡ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಮಿಕ್ಸ್‌ಚರ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ, ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುವ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸದ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಟು ವರೆಯಿಂದ 12 ಗಂಟೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಇರುವುದು ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರರಿಂದ 5ರವರೆಗೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗದೆ, ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಏರುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾದ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ 1972—73ರ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಬಗ್ಗೆ ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಟಿ. ಬಿ. ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಡವರು ಹೋಗಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟಿ. ಬಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೆಪ್ರೊಸರಿಯಂ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕುಷ್ಠ ಮತ್ತು ತೊನ್ನು ರೋಗ ಇರತಕ್ಕವರು ಬೆಗ್ಗರ್ಸ್ ಆಗಿ ಮತ್ತು ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ರೋಗ ಇರತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸೆನ್ಸಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೋಡಿದರೆ, ಪ್ರತೀ 10 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏರುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಹೊರತು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತು ಹಣ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆನ್ಸ್ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ತರಹ ಇರಬಾರದು. ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾಯಿಲೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಬಡತನ ಇದೆ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಡ್ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಒಂದು ಆರೋಪ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆರ್. ಎಂ. ಓ. ಮತ್ತು ಡೀನಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡದೆ, ಅವರು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಶ್ಯಲಿಸ್ಟ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಇವರಿಗೆ ಇತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಹೊಸದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಎಂ. ಡಿ. ಅಥವಾ ಎಂ. ಎಸ್. ಮಾಡಿದಂತಹ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಜರೂರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿ ಇರಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೋಗವನ್ನು ಸಹ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹೊಸದುರ್ಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ 7ವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಂಡೆಂಟ್ ಕಳಿಸಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಆದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಇದನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕಾಲೇಜು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಆನರರಿ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಿಟೈಯರಾದ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಉಂಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ರಿಟೈಯರ್ ಆದ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರೀ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರೀ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳಿಗೆ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ರೀಡರ್ಸ್ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿ ಅಸೋಶಿಯೇಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಆನರರಿ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲೋಪತಿ ಮೆಡಿಸನ್ಸ್ ಬೆಲೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಅಲೋಪತಿ ಮೆಡಿಸನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೋಮಿಯೋಪ್ಯತಿಕ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಓಪನ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಓಪನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲೋಪತಿಕ್ ಸುಮಾರಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಯಾಪ್ಸೂಲ್ಸ್‌ಗೆ 90 ಪೈಸೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೋಮಿಯೋಪತಿಕ್ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧಿಯು ಗುಣಧರ್ಮ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲೋಪತಿಕ್ ಔಷಧಿ ಬಹಳ ಕಹಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಬಹಳ ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆ. ಹೋಮಿಯೋಪತಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಔಷಧಿ ಡಂಯಾಗನ್ಸೈಜ್ ಮಾಡುವಾಗ ಏನೇನು ಹೊಸ ಹೊಸ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಔಷಧಿ ಬಹಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು. ಏನಾದರೂ ಜ್ವರ ಬಂದರೆ ಅಲೋಪತಿ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮೆಡಿಸನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಯಾಯಿತಿಯಿಂದ ಈ ಔಷಧಿ ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. 4 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಗ್ರತೆ ಗುಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಯಾಪ್ಸೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೋಮಿಯೋಪತಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತರಹ ಔಷಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ರೋಗಿಗೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೋಮಿಯೋಪತಿಕ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತೆಗೆದು ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರವಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಟೈಫಾಯ್ಡಿಗೆ ಅಥವಾ ಫ್ಲೂಗೆ ಅಲೋಪತಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಹೋಮಿಯೋಪತಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 5 ಪೈಸೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. 100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಔಷಧಿಯಿಂದ ಹೋಮಿಯೋಪತಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲೋಪತಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಕೇವಲ 50 ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರೀ ಮೆಡಿಸನ್ಸ್‌ಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅರ್ಧ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಸನ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೋಮಿಯೋಪತಿಕ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದು ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೋಮಿಯೋಪತಿಕ್ ಬಾಬಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇರಬೇಕು. ಅಲೋಪತಿಕ್ ಮತ್ತು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಅವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಬ್ಬ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ 1971 ರಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಂಟಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹತ್ತಿರ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ 10 ಬೆಡ್‌ಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಬೆಡ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು 10 ಬೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಉಂಟು. ತಕ್ಷಣ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವೈದ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I wish to make a submission. This is an important demand having three aspects *viz.* Medical, Public Health and Family Planning Therefore, it is necessary that we must touch upon all these three aspects. I would therefore submit that we may take it up even tomorrow.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Several hon. Members have already touched upon all these three items. The Health Minister said that so many very valuable points have been made and he has to reply to them in an effective manner and as such he would require at least one hour for his reply. Besides, it was agreed to by all that we should complete the discussion and the Minister would reply at 5 O' Clock. Even then I am prepared to sit for fifteen minutes more for the sake of the hon. Members. Anyway, the Demand will have to be finished today.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, you are the person to fix the time. I do not want the discussion to be curtailed. If the hon. Member want to express himself fully I have no objection if you give him time. But I must have my full say and given an opportunity to reply to all the points raised in the course of the debate. I may even venture to make a suggestion that you, Sir, may give them time till 6 p. m. and I will reply tomorrow.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Let this Demand be finished today itself beacuse we have two important Demands for tomorrow.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ)..—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಆಯುರ್ವೇದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ '10 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನಗಳ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಬಹುಶಃ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದು ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೂ ಆಧುನಿಕವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಜನರಿಗೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ; ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಹೌದು. ಈ ದಿವಸ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ ? ಯಾರು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ರಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಯಾರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದಾರೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತರಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ವರ್ಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಈಗಲೂ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆ

ಯದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ವರ್ಗಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಏರು ಪೇರುಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಜನಾಂಗದ ಸಂಖ್ಯೆ ತಗ್ಗುತ್ತಿದೆ. ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ತರುವುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಜನರ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಏನೋ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಿತ ಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿದ್ದರೆ, ನಾವೂ ಕೂಡ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳೇ, ನಾವೂ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಸುಖ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಅವರಿಗಿದ್ದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲಿ, ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ದೇಶದ್ರೋಹ ಸಮಾಜ ದ್ರೋಹ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಷಾ.—ಆ ರೀತಿ ಅಂದವರು ಯಾರು ಹೇಳಿಬಿಡಿ...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ನಿಮಗೆ ಈ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ನಿಷ್ಠೆ ಇದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರೊಂದಿಗೆ ನೀವೂ ಕೂಡ ಕೂಡಿ ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು 4-5 ಜನ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅನೇಕ ಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರು ಆಗುವುದು ಖಂಡಿತ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಷಾ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಜನರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು 4-5 ಜನ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ದೇಶ ದ್ರೋಹ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ದೇಶ ದ್ರೋಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ನಾವಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಹಿಂದಿನ ಅರೇಬಿಯಾ ದೇಶದವರು ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅವರು ಓದಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ 8 ಜನ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನ ಬೇಕೆಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಆ ಜಾತಿ ಈ ಜಾತಿಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗು ಅನ್ವಯಿಸಿಯೇ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಒಂದು ನಿಷ್ಠೆ ಪ್ರೇಮ ಹಾಗೂ ಅಭಿಮಾನಗಳಿವೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದವರು ಹಿಂದುಳಿದವರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಸಂತಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದವರೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಯಾವ ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಬೇಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಲೇಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಬೌರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹೆಯ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಮಚಂದ್ರ ಅನ್ನತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ವಾರ್ಡನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಕಳೆದ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ವಾರ್ಡ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಿನಗೇನೂ ಕಾಯಿಲೆ ಇಲ್ಲ; ನೀನು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಆತನು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿದರೆ, ನಾನು ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರ ಸ್ನೇಹಿತ, ಅವರಿಗೆಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿಗೋ ಅಥವಾ ಬೀದರಿಗೋ ವರ್ಗಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆ ಡಾಕ್ಟರನ್ನುಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನಂತೆ. ಈತನು ಒಂದು ಬೇಕರಿಯ ಮಾಲೀಕನಂತೆ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗತಾನೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಈ ದಿವಸವೇ ಆತನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆತನು ಅಲ್ಲೇ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಸಾರಸಮೇತ ಇದ್ದಾನೆ. ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆತನಿಗೆ ಡಯಾಬಿಟೀಸ್ ಕಾಯಿಲೆ. ಅದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ಅಂದರೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕ್ಕೆ ಏಕದಂ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗುತ್ತದೆ. I know that man is suffering from diabetes. He comes and stays for some time and goes

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ)

away and pays rent. If the doctor has allowed him to stay for such a long time he has not done his work properly. He ought to have brought it to my notice. I will ring up and let you know. If any man has misused my name, I have not allowed it. It is not brought to my notice. I have gone and seen him once or twice.

ಅವರಿಗೆ ಡಯಾಬಿಟಿಸ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಇರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿಚಾರಮಾಡೋಣ. ಹೀಗೇ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲೂ ಅನೇಕರು ಇರುವರು.

5-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಕೆಲವರು ವಾಸಿಯಾಗದಿರುವ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ಮಕ್ಕಳಾಗದ ಹಾಗೆ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗಿರುವ ಕಾಯಿಲೆ ಇತರರಿಗೆ ಹರಡಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಬೆಡ್ಡುಗಳಿರುವ ಕಟ್ಟಡ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವರು. ದೂರದಲ್ಲಿರುವವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು 2-3 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಔಟ್ ಪೇಷೆಂಟ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳನ್ನಾದರೂ ತೆರೆದು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಯಿಲೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಸಕಲೇಶಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದವೀರಪ್ಪನವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತಾರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದೇನೂ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಚಿವರು ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಮೇಲೆ ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ನಿಗ ಕೊಟ್ಟು ಬಹಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನವಚೈತನ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹುಳಪು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಅಡ್ಮಿಷನ್ಸ್ ವಿಚಾರ ನೋಡಬಹುದು. ಸರಕಾರಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು 4, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು 5 ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಡವರಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಎಪಿಡೆಮಿಕ್ ಡಿಸೀಸಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. 30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು, ಈಚೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮಲೇರಿಯ ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಲು ಉಪಾಯ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡಲು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ದೊರೆಯದಿರುವುದು. ಕೆಟ್ಟ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ರೋಗ ಹರಡುವುದು ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ದೊರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೋಟಲುಗಳಿಂದ ಕೆಡುವುದು, ಅನೇಕ ಹೋಟೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾಪಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುವವರಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬರುವುದು, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಹರಡುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಹೋಟೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯತೆ ಕಾಪಾಡಲು ತೀವ್ರ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು,

ಈಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಡ್ರಗ್ಸ್ ಸಾಲದು, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವೈದ್ಯರಿದ್ದರೂ ಔಷಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ರೋಗಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಡ್ರಗ್ಸ್ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಈಗ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಡುವವರು ಮುಂದೆ ಬರುವವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇರುವವರು, ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಕೂಲಿಗಳು, ಬಡವರು ಇರುವ ಕಡೆ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗಿಗೆ ನಿಗ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿರದೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಲು ಸಚಿವರು ಹೆಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 3 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ, ಮುಂದೆ 30 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 6 ಕೋಟಿ ಆಗಬಹುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೌಕರಿ ಒದಗಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಕಾನೂನು ತಂದು ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದವರು ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಈಗ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಹಿಂದೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಇದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಸಚಿವರು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದ ಜನತೆಗೆ ಈಗ ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನರು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಇಲಾಖೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಡಾಕ್ಟರು ಹಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಬಡವರಿಂದ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಕೂಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದೂರಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವರನ್ನು ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದರೆ ಅನ್ಯಾಯ ತಪ್ಪಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿವರು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾದದ್ದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜನಜೀವನ ಸುಖಕರವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಈ ಇಲಾಖೆ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ಆರೋಪ ಹೇಳಿದರು, ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ನೇಮಕದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಆಪಾದನೆಗೆ ಆಧಾರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇದೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri C. M. ARUMUGHAM (K.G.F.).—Mr. Deputy Speakar, Sir, this Demand deals with Public Health, Medical and family Planning. The department wants to maintain public health, ital., people should have proper health. I would submit that to have proper health, they should live in proper atmosphere, they must take proper food, clean water and clean dress-there should be purified atmosphere. Then only we can expect the people to have good health. Sir, lakhs of people in this countrye

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

are living in slums ; there is no water for them to take bath, there are no windows to their hutments to have natural air, and they live in darkness for all the 24 hours. There are no lights also since my friend the Hon'ble Minister for Public Works and Electricity has imposed 25 per cent power cut. In the villages, after six in the evening, people are not able to go out because of evening blindness. This is because we have not concentrated to improve the lot of the villagers. They take ragi ganji. Does it contain any protien or vitamin ? They eat green chillies. How can we expect these people to maintain good health ? Ours is only a tall talk. On account of the change in the environment this is happening. People at large in villages suffer from evenig blindness, most of them suffer from diabetics, from rhumatism, from general weakness and from heart trouble. I do not know how far the Medical Department which has an army of officers would tackle this issue.

Sir, some doctors want to continue in the same place till they retire. By some means or the other, they want to live like a musical Chair. They go round for a short period and again come back to Bangalore. Therefore, with all respects to my friend Sri Siddaveerappa Hon'ble Minister for Health, I should say that the department has not improved. The sufferings of the people continue to be the same. Sir, I expected much from Sri Siddaveorappa, who is a veteran politician, who knows the living conditions of the people of Mysore. He is one of those who piloted for the integration of Mysore, for the well-being of the people of Mysore. I could claim that he is second to none in proteeting the interests of Mysore and its people. I expected much from him for the last one year. His name is a terror One of his officers tells that he belongs to the class of tiger or lion. Sri Siddaveerappa may be a a tiger and Sri Basavalingappa my be a lion! At any rate the national symbol has gone to the tiger and lion.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In your company the lion has become a lamb.

Sri C. M. ARUMUGHAM —Sri Siddavappa, is so important and expected much from him. Of course, he has done something. But that something is nothing when compared to the entire problem of the Medical department and the family planning. When an hon member speaks something and gives suegestions and criticises the Department that something is wrong in his constituency. But it is not so in my case ; I am talking in a general way. I do not know the statistics of other States. The Demand is for Rs. 26 crores. Expenditure towards establishment is 38 per cent. The population of our State is about 3 crores. So, it comes to Rs. 6 per year or 50 paise per month, which includes diet, medicine,

etc. What kind of public health we can maintain with this meager sum ; how can we maintain hospitals ?

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—The hon, member is giving the per capita expenditure. We will have to think of the expenditure on patients ; all of us are not rogies.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—I will come to that subject later. I am only pleading that the amount provided is less. If the Heelth Minister says that people are having good health and nobody comes to the hospital, how can we believe it ? One of my fiiends is in a hospital for the past 1⅝ years paying Rs. 4-50 per day. Of course, staying in a hospital costs less than staying in a hotel at any rate in Bangalore.

SRI H. SIDDAVEERAPYA.—I will furnish a full report tomorrow about that matter.

SRI C, M. ARUMUGHAM.—My point is that the amount provided is less and it may not be possible to improve mattrs with that smallamount. There are two big Hospitals in Mysore State ; one is the Victoria Hospital and another is the Lady Curzon and Bowring Hospital at Bangalore. But these two hospitals are not as fully equipped as the Christian Medical Hospital at Vellore. For sometime the former President of India was a patient in the Vellore Hospital including a near relative of the President present, This shows the amount of confidence these big people have in that hospital. Our two big hospitals cannot be compared to the Vellor Hospital.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—We have one such big hospital *viz.*, the Mental Hospital.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—I would therefore urge that these two hospitals must be equipped as the Vellore Hospital, if necessary, the Central Government assistance might be procured for this purpose. These two hospitals must be able to cure any disease with no cost or less cost.

In the District Headquarter Hospitals, there are no X-Ray facilities. The District Surgeons who are in-charge of these hospitals are not given proper assistance and proper equipment. These hospitals have not been fully equipped after 25 years of independence to cater to the needs of the districts, I therefore request the Hon. Minister for Public Health to concentrate much more to improve the medical facilities in all these hospitals.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ 10 ವರ್ಷಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಕೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಯಕೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 10 ವರ್ಷಗಳು ಇರುವ ಬಯಕೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

The best doctor is the one you run for and cannot find. The doctor is one who kills you today to prevent you from dying tomorrow.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—If that is the case, you must take action against all those doctors. Some of the doctors who are working in the hospitals must be advised to change their outlook and change their mental behaviours towards the patients. Day before yesterday, an accident took place near Devanahalli. It was a fracture case. The victim was taken to the Victoria Hospital for addmission. The doctor on duty refused to admit him. The relative of the victim came to the Legislators' Home to meet some member in order to help him in securing admission in the hospital. Unfortunately, he came to me and narrated the whole incident to me. I telephoned to the Deputy Secretary to advise the duty doctor to admit the patient in the Hospital. The Deputy Secretary told me that he would do the needful in the matter. He also never telephoned to me whether he had helped that victim or not.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If you kindly give me the date and the time, I shall be able to fiud out the duty doctor.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—What I want to stress is : the doctors should not feel more of rights than of duty. The Minister has given them some fillip by way of private practise. The institution of doctors must change its outlook. These doctors are following the methods of Britishers. Such a practice is still prevalent. A person who approaches them with a neat dress and steps down from his car, he will be given the first preference and treated nicely. How the doctor behaves with a patient is more important than giving him a medicine. A poor person will never be attended to in the hospitals and much more so in the Victoria Hospital. In the Victoria hospital there is nobody to guide the patients. I appeal to the Minister who comes from the masses to realise the difficulties of the poor patients and issue suitable instructions to the doctors to behave as a doctor with the patient irrespective of the fact that the patient is rich or poor.

I am very happy to note that the Health Minister has announced the establishment of a Medical University which will be the first of its kind in this country. It is a good thing that such a University is going to be started in Mysore State. There is a Medical College at Manipal. This college is far from others. It is very difficult to seek admission in that college. This College has got political pulls. People coming from Delhi are alone looked after by this College. I had an occasion to visit this Hospital. It has come to my notice that they have sold out se[illegible] the world. They have given admission to

students who are coming from Ceylen, Africa, Souta Africa, Ethiopia and Malaysia, This college is not catering to the needs of the Mysore people. I leave this matter to the good sense of the Health Minister to deal with this institution in any manner he likes.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—You are not in a receptive mood ; otherwise I would have replied you. Besides, I have got a party meeting at 6 P.M. today.

5-30 P.M.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—This question of party meeting does not arise here. You must hear it patiently and answer it.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—That is a matter between you and myself.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—This Manipal Medical College and other Medical Colleges are having political pull. They must be under the control of the State Government. Nobody is bigger than the Govecnment. Whoever it may be whether he is holding a big post in the world, or even the U.N.O. is not bigger than the Government. However powerful he may be, he should be under the control of the Government. These Medical Colleges should not be allowed to be under the control of any individual or a private body. It cannot be the property of a private man. It should be the property of the Government. I want you to tell one thing in this connection. If you go to the Gulbarga Medical College; the men concerning of that Institution say peons' post may be given to the Mysore people and some seats may be given to the Mysore students. Most of the seats are given to Andhrahs and these Andhrahs are getting 80 per cent of the seats. Nobody has raised his little finger about this lapse on the part of the Medical College. That is why I am saying that you are selling the seats. These Medical Colleges of Manipal, Gulbarga, Belgaum and Davangere cannot eontrol the country. Therefore I request our Health Minister to take action and bring these Colleges under the control of the Government.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—I want to make one point clear in this connection. I don't call myself as communal. It is alleged by some Hon. Member while speaking that proper representations are not made to various communities and sectors. I can tell you that both in the Cabinet as well as in the official field posts are not filled on the caste system. If you want, you can examine the list. You yourself can find out and be satisfied with it, but let not that hon. Socialist member do that. You can find out how many wretched Lingayats are there and how many others belonging to other communities are there. I want you to do it.

SRI H. S SIDDAPPA.—I raise an objection. The Hon. Minister has said wretched Lingayat. I cannot simply sit here hearing that it is a wretched community to which I belong. What made him to say like that ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have said it in a way that I have not looked it in a communal angle. After all I too have born, lived and fed in that community. Simply because I am a man of that community I will never do such things. If any thing had been done by me, let my Hon. friend go through the list and tell me these are the Lingayats and you have shown favour to them.

Sri H. S. SIDDAPPA.—There may be charges against you. But there is no need to get frustrated about that...

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will say there are some wretched Lingayats but not all Lingayats. You are not wretched, but I am. I will modify to that extent.

Sri H. S. SIDDAPPA.—When he is prepared to live in that community why should he blame that community ? Is he prepared to leave that community? After all what sin that community has committed ? Why should he say there are some wretched Lingayats. Even for that I object. What made him to say that it is a wretched community ? If it is meant only for some people of that community, it applies to whole of that community. We cannot tolerate such things. I am not prepared to hear that.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಒಂದೇ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂತ ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೀಟು ಹಂಚಿಕೆ ಆಗಿರುವುದಾಗಲಿ, ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ ನೇಮಕವಾಗಲಿ ಸಿಂಹಪಾಲು ಒಂದೇ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಆವಾಗ ನಾನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕ್ರಿಟಿಸೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. I have never said with any bad intention to hurt anybody. I hove been soliciting for the down-trodden, Scheduled Castes and Scheduled Tribes and backward class people. Please know that I have adopted a Harijan boy as a member of the family and he is with me.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಸೀಟಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಜಾತಿಗೆ ಸಿಂಹಪಾಲು ಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ ಸಂಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಏನೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ !

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You can ask Mr. Deve Gowda for that.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You wanted to make a clarification. You could have done it in a cool way. But the remarks made are not intended to hurt anybody.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರನ್ನಾಗಲೀ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರವರನ್ನಾಗಲೀ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಈವೊತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾವನೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆಗ್ಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಸಂಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ

ನಾನೇನೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಸೀಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. S. SIDDAPPA.—Mr. Deputy Speaker I am seeking your protection. This is about hurting the feelings of a community.

Sri H. SIDDAVEERAPPA. —May I say if it has hurt the feelings of Sri Siddappa I apologise to him and withdraw that word.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. –ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಏನು ಪದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೋ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುವರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದಾಗ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ದೇವೇಗೌಡರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು 7 ವರ್ಷ ಪಕ್ಷೇತರ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ, ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೀಟುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೀಟು, ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೀಟು, ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೀಟು, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಈ ವಿಷಯ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಹಿಂದಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯೋಣ. ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಆಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ನಾನು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಜಾತಿಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಪುನಃ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಆಯೋಗ ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಆ ಜಾತಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ ಸುಮ್ಮನೆ ವೇಗ್ ಆಗಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಈಗ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಿಗೆ, ಮಹಮ್ಮದೀಯವರಿಗೆ, ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿಗೇ ಆಗಲೀ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸೋಣ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಪಾಲು ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡೋಣ. ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Here what happened is the Hon. Minister has said something. He did not codemn any particular caste. He said it in a bit sarcastic way. Unfortunately, Mr. Siddappa took it in a different way. There is no cause for anybody to get excited. Sri Thimmappa got so much touchy and emotional and some other Members also got rather furious If certain Members feel that they can use a strong language, I do not think it will carry the purpose further. As a matter of fact, sober language would help us to

(Mr. Deputy Speaker)

maintain the dignity of the House. The Upanishads and the Ramayana have been written in a mild, soft and gentle language and they have survived. For maintaining the decorum, mild and restrained language may be used. The Presiding Officers have only duties to perform. Certain Members were shouting on top of their voice. Let me tell them in all humility, that will not make any impact at all; on the contrary, sober language will have the greatest respect.

Sri H. S. SIDDAPPA.—I did not take it in a different way.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—I completely understood you. ನಾವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಹೃದಯವೇದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—What happens is: somebody gets emotional and touchy and somebody on the other side also gets emotional and the whole thing gets out of gear. Every one should contain himself and rather help to heal the wound.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Mr. Deputy Speaker, I never said that the places in recruitment of Doctors went to one community. I never said it. I also have the impression of having said that Sri Siddaveerappa is above board and he does not belong to any particular community. But Mr. Siddaveerappa took it in a different light and said that he is a Lingayat. I never thought that he is still having that feeling of caste system. That is not my impression at all. Even if he has any, I want to request him to give it up, because I thought after the birth of socialistic pattern of society, Indira Congress, as you know has no caste at all. That is my impression. Any way, if you see the names and communities one gets that impression. That means, caste system still prevails. Sir, I want you not to call yourself a Lingayat. You are our Health Minister. You are a Mysorean; you are an Indian. I think of you in that way only. I want you to remember that you are a Minister and a Minister for several terms. You must give it up. I do not think you are having it. But if it is there, it should not be. What I want to submit to you is, this recruitment of Doctors, if you follow certain rules, it is all right. The Mysore Public Service Commission, is a very costly affair to get appointments. I will speak on that subject when it comes before the House. It is very difficult and costly. But when you recruit these doctors through your Department, what I want is, that it must be properly represented.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is my intention that every Doctor must be appointed, to whatever community he may belong to. It is on that basis, we are proceeding. On that basis, we are trying to see that at least as long as I am here, in this term, because what number will be there later on I cannot say. Today, we have only

600-700 doctors unemployed. It is my intention to see that all of them are employed regardless of caste, colour or community.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is enough.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, Please give some time. I am making out a point. I am not asking for a dispensary for my constituency. I am discussing a policy matter. He found fault with some members of the recruitment committee.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am requesting you ; please help me so that I may help other members.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Mr. Deputy Speaker, kindly bear with me.

So that committee was abolished. Then how are these appointments made ? I want all those who have had no chance to be given a chance.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Some of you objected ; therefore, I abolished that committee and I have kept the matter before the Cabinet as to what we should do.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I want that those who were prevent ed those who were asked to sit out. they should have better preference, because it is not through the P.S.C. Through the P.S.C. it is very costly. That is my submission.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I agree.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I want our Health Minister not to consider that we are attacking him, on grounds of community. I have not said it. Even Mr. Thimmappa also did not say that. It is not our intention also. Therefore Sir, as I have said, streamline or strengthen our district hospital ; improve one of the hospitals in Bangalore and bring this Manipal Medical College under the control of the Government.

STATEMENT BY THE MINISTER FOR PUBLIC WORKS AND ELECTRICITY

re : Programme of the delegation to visit Gulbarga and Bidar Districts

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—

Before proceeding further, I would like to make a statement with your kind permission.

Yesterday, the Chief Minister was pleased to announce that a delegation would leave to study the draught conditions and propose relief that is necessary.